

3. Рабунский Е.С. Индивидуальный подход в процессе обучения школьников (на основе анализа их самостоятельной учебной деятельности) / Е.С. Рабунский. – М.: Педагогика, 1975. – 184 с.

ІМІТАЦІЙНА ГРА ЯК МОДИФІКАЦІЯ ДІЛОВОЇ ГРИ

*В.І. Магда
м. Полтава, Україна*

У підлітковому віці спостерігається потреба у формуванні власного світогляду, прагнення бути дорослим, бурхливо розвивається фантазія та уява, спрямованість на самоствердження перед суспільством. Вирішенню цих завдань сприяють ділові ігри, які залучають підлітка до розв'язання проблем, становлять їх у позицію причетності до історичних подій.

Чіткої класифікації ділових ігор на сьогодні не існує. Різні дослідники пропонують свої варіанти. Так, один із найвідоміших дослідників педагогічних технологій Г.Селевко розрізняє такі модифікації ділових ігор:

- імітаційні ігри, в яких імітується діяльність будь-якої об'єктивної події, обставин, умов;
- операційні – допомагають відпрацювати виконання конкретних операцій, наприклад, розв'язання проблеми;
- рольові – відпрацьовується тактика поведінки, дій, виконання функцій конкретної особи;
- діловий театр, у якому розігрується будь-яка ситуація, поведінка людини за цих обставин;
- психодрама та соціодрама – аналог ділового театру, але із соціально-психологічним нахилом, спрямована на відпрацювання уміння відчувати ситуацію в колективі, оцінювати і змінювати стан іншої людини.

Сценарій імітаційної гри містить сюжет події, опис структури та призначення її елементів, зображення обставин, за яких відбувається гра.

Неоднозначність рішень, наявність елементу невизначеності в ситуації гри забезпечує її проблемний характер та особистісний прояв кожного учасника. Цікаво, несподівано проходить імітаційна гра в тому випадку, якщо в її хід увести незаплановану, не відому для учасників обставину чи несподіваного учасника з певною позицією, що відводить від такої гри тавро «розіграного по нотах спектаклю», змушує швидко зорієнтуватися, підключати свої знання та вміння, активізує свідомість. Цьому сприяє емоційно-конкурсна атмосфера інтелектуального і морального суперництва в ході гри. Зрозуміло, що ігри-несподіванки плануються, продумуються та аналізуються вчителем завчасно, але для учасників гри вони стають відомими безпосередньо під час проведення гри.

Однією з імітаційних ігор, яка завжди подобається дітям і дає гарні результати, є гра «Якби я був учителем...» («Я – вчитель»). Спочатку, коли тільки починається знайомство з такою грою, можна запропонувати відносно легкі завдання: розробити схему опитування класу за цією темою та схему викладання нового матеріалу тощо. Так, проводячи усне опитування, наприкінці відповіді можна запропонувати самому учневі оцінити її. Це можна також зробити після того, як відповідь охарактеризують товариші. У разі виконання письмових і тестових методів перевірки знань з теми учні можуть оцінити себе і своїх товаришів на основі правильних алгоритмів, запропонованих учителем, і виставити власну оцінку. Коли ж діти добре ознайомляться з умовами методу, можна перейти до гри «Контрольна перевірка». Суть якої полягає в тому, що увесь клас виконує самостійні письмові роботи, які потім кодуються і в такому вигляді (без прізвищ) роздаються для перевірки самим учням. «Перевіряючий» виставляє оцінку й обґрунтовує її. Саме обґрунтування щодо позиції відносно оцінки є підставою, щоб кожен учень отримав на уроці

по дві оцінки – як той, що виконав роботу, так і той, що перевірів її. Позитивними якостями таких імітацій є те, що вони розвивають в учнів повагу до однокласників та самоповагу; навчають адекватно оцінювати своїх друзів; дають можливість приймати рішення відповідно до їхніх знань та умінь. Слід врахувати, що в деяких випадках, особливо на стадії адаптації таких ігор, діти не завжди адекватно оцінюють свою діяльність та власні знання, і тому можливі конфліктні ситуації у разі розбіжності власної оцінки з оцінкою виставленою «вчителем». Але якщо такою діяльністю займатися на уроках досить часто, то ці недоліки з часом зникнуть.

З ІСТОРІЇ РОДУ КАРИШИНІХ

В.І. Магда

сmt. Шишаки, Полтавська обл., Україна

Рід Каришиних - один із відомих шишацьких родів, що має понад двохсотрічну історію. В «Присязі Миргородського полку 1718 року» та «Компуті і ревізії Миргородського полку 1723 року» це прізвище ще не зустрічається. Але в Шишацькому краєзнавчому музеї є грамота, яка стосується саме цього роду, бо зберігалася у його нащадків. Подаємо повний її текст, зберігаючи орфографію: «Божію милостию Екатерина вторая императрица и самодержица всероссийская и прочая, и прожая, и прочая. Извесно и ведомо да будет каждому, что Мы Федора Каришина, который НАМ капитаном служил, для его оказанных к службе НАШЕЙ ревности и принадлежности, в наши секунд-майоры, тысяща' семьсот шестдесят девятого года Енваря первого дня, Всемилостивше пожаловали и учредили, якоже Мы сим жалуем и учреждаем, повелевая всем НАШИМ исмянушего Федора за НАШЕГО секунд-майора, надлежащим образом признавали и почитали : напротив чего Мы надеемся, что он в семь ему от НАС Всемилостивейшее пожалован новом чине приналежно поступать будет, как то верному и доброму офицеру надлежит восвидетельство Мы собственною НАШЕЙ рукою поджавшею Государственную печатью укрепить повелели . Дан в Санкт-Петербурге лета 1769».

Імовірно саме в цей час Федір Каришин за вірну службу отримав землю в містечку Шишаки і поселився , очевидно, в яру, нижче сучасних адміністративного будинку та кінотеатру, де ще з ХУІІ століття стояла трьох купольна Христо-Різдвяна церква і мешкали її священики, дворянин Дем'ян Гурин, майстрові люди Миколаїнки та Заїки. До Великої Вітчизняної війни цю вулицю називали Красний яр. І дійсно, ця місцевість надзвичайно мальовнича, де хати потопають у садках. А можливо, назва пішла зовсім не від чудових пейзажів, а цей яр назвали красним через те, що в ХІХ ст. та на початку ХХ століття тут часто відбувалися пожежі. Після цієї війни ця вулиця носила ім'я Крупської, бо тут розташовувалася промартіль, імені цієї діячки. Тепер вулиця носить ім'я нашого славного земляка Андрія Каришина.

Відомо, що в першій половині" ХІХ століття тут проживав нащадок Федора Каришина - середній землевласник Степан Олексійович Каришин. Він і його родина були парафіянами Христо-Різдвяної церкви, яка розміщувалася від їх будинків за 300 метрів. На жаль, метричні книги Шишацьких церков за ХІХ століття не збереглися. Відомо, що Степан у 1907 році був ще живий , бо числився серед виборщиків містечка Шишаки депутатів Державної Думи Росії. У Степана Олексійовича були син: Антон, Прокіп та Петро. Прокіп 1865 р.н. одружився з Марією, дочкою козака Петра Івановича Процая, і добавив до своїх 8 десятин землі ще 6 десятин. Його орні землі розташовувалися за 3 версти від Шишак у Дерновій долині. А присадибна ділянка розміром 800 сажнів з хатою розміщувалася у самому кутку яру. Після останньої війни там побудувалися Носови. У Прокопа були сини : Олексій (1913 р.н.), Григорій (1907 р.н.), Іван (1909 р.н.), Микола (1913 р.н.), Михайло (1911 р.н.).

Олексій у 20-ті роки закінчив бухгалтерські курси і працював у банку. Брав участь у великій Вітчизняній війні, після закінчення якої працював фінагентом. У нього з дружиною